

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 36Ek/677/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120283276
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ivanko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6120283276.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnom konaní oprávneného: HRIADEL, spol. s r.o., IČO: 31 444 334, so sídlom Cabajská 28A, Nitra, zastúpeného: JUDr. László Lengyel, advokát so sídlom AK Športová 45, Dunajská Streda, proti povinnému 1): DREVOSTAV1, s. r. o., IČO: 46 479 287, so sídlom Pekárenská 2221, Jesenské a povinnému 2): AGRONatural, s.r.o., IČO: 46 279 326, so sídlom Pekárenská 2221, Jesenské, o vymoženie 50 632,21 eura s príslušenstvom, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 36Ek/677/2020 zo dňa 30. 06. 2020, takto

rozhodol:

I. Sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 36Ek/677/2020 zo dňa 30. 06. 2020 z a m i e t a .

II. Oprávnený n e m á nárok na náhradu trov konania o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 36Ek/677/2020 zo dňa 30. 06. 2020.

o d ô v o d n e n i e :

1. Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 20.04.2020 domáha od povinného 1) a povinného 2) vymoženiu sumy 50632,21 eura s príslušenstvom a to na základe exekučných titulov - zmenkového platobného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 16Zm/49/2013-24 zo dňa 13.08.2013 a zmenkového platobného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 64Zm/29/2014-34 zo dňa 05.12.2014. Súd zistil, že zmenkovým platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 16Zm/49/2013-24 zo dňa 13.08.2013, právoplatným a vykonateľným dňa 06.09.2013 čo do zmenkovej sumy, úroku z omeškania a odmeny a dňa 18.09.2013 čo do trov konania, bol odporca Zoltán Czene - DREVOSTAV, IČO: 33 725 055, s miestom podnikania Pekárenská 2221, Jesenské, zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi HRIADEL, spol. s r.o., IČO: 31 444 334, so sídlom Cabajská 28A, Nitra (oprávnenému), zmenkovú sumu 50.464,- Eur s 6% ročným úrokom zo sumy 50.464,- Eur od 01.06.2013 do zaplatenia, odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy vo výške 168,21 Eur a trovy konania vo výške 3.037,50 Eur spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku a vo výške 1.281,46 Eur spočívajúce v trovách právneho zastúpenia v lehote 3 dní odo dňa doručenia rozhodnutia. Súd zistil, že zmenkovým platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 64Zm/29/2014-34 zo dňa 05.12.2014, právoplatným a vykonateľným dňa 21.01.2015 čo do zmenkovej sumy, úroku z omeškania a odmeny a dňa 03.02.2015 čo do trov konania, bol odporca Zoltán Czene - DREVOSTAV, IČO: 33 725 055, s miestom podnikania Pekárenská 36Ek/677/2020 2221, Jesenské, zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi HRIADEL, spol. s r.o., IČO: 31 444 334, so sídlom Cabajská 28A, Nitra (oprávnenému), zmenkovú sumu 18.490,24 Eur s 6% ročným úrokom zo sumy 18.490,24 Eur od 01.11.2014 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy vo výške 61,63 Eur a náhradu trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 1.113,- Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 867,70 Eur v lehote 3 dní odo dňa doručenia rozhodnutia. Rozsudkom Okresného súdu Rimavská sobota č.k. 10C/99/2014-759 zo dňa 13.02.2018, právoplatným dňa 15.11.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43Cob/74/2018-817 zo dňa 27.09.2018, súd určil, že darovacia zmluva zo dňa 10.01.2012 a kúpne

zmluvy zo dňa 13.01.2012 a dňa 01.02.2012 uzavreté medzi Zoltánom Czenem, nar. 04.12.1964, trvale bytom Pavla Dobšinského 28, Rimavská Sobota, a žalovaným v rade 1/ DREVOSTAV1, s. r. o., IČO: 46 479 287, so sídlom Pekárenská 2221, Jesenské (povinným v rade 1/), a kúpna zmluva zo dňa 16.08.2012 uzavretá medzi žalovaným v rade 1/ DREVOSTAV1, s. r. o., IČO: 46 479 287, so sídlom Pekárenská 2221, Jesenské (povinným v rade 1/) a žalovaným v rade 2/ AGRONatural, s.r.o., IČO: 46 279 326, so sídlom Pekárenská 2221, Jesenské (povinným v rade 2/), ktorými sa prevádzali rozsudkami špecifikované nehnuteľnosti, sú voči žalobcovi HRIADEL, spol. s r.o., IČO: 31 444 334, so sídlom Cabajská 28A, Nitra (oprávnenému) právne neúčinné.

2. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, vydaným vyšším súdnym úradníkom, sp. zn. 36Ek/677/2020 zo dňa 30. 06. 2020 súd návrh oprávneného na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. c) Exekučného poriadku zamietol z dôvodu, že na povinných neprešla povinnosť uložená exekučným titulom, keď dospel k záveru, že rozhodnutie o odporovateľnosti nie je rozhodnutím, ktorým na povinných prešla povinnosť uložená exekučnými titulmi.

3. Proti uzneseniu podal oprávnený včas sťažnosť, ktorú odôvodnil predovšetkým tým, cit.: „Tento názor súdu prvej inštancie je nesprávny a návrh oprávneného na vykonanie exekúcie je správny a opodstatnený. Okresný súd Banská Bystrica zo dňa 16.08.2018 spis. zn. 71Ek/441/2018 [ASPI ID: JUD3217135SK] vyslovil: „Návrh na vykonanie exekúcie je nutné adresovať vo vzťahu k tej osobe, na ktorú ušlý majetok prešiel alebo ktorá mala z daného úkonu prospech, a teda práve preto sú oprávnení na poklade rozhodnutia súdu, ktorým sa rozhodlo vo vzťahu k priamemu dlžníkovi o odporovateľnosti, resp. o právnej neúčinnosti dotknutého právneho úkonu, oprávnení sa domáhať výkonu exekúcie postihnutím toho, čo odporovaným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie proti dlžníkovi samotnému, ale voči osobe, v ktorej prospech bol právny úkon urobený.“. Tento právny záver má plnú oporu vo viacerých rozhodnutiach slovenských súdov. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe slovenských súdov (pozri napr.: uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.10.2016, spis. zn. II. ÚS 751/2016 - 18 [ASPI ID: JUD1867654SK], uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.11.2018, spis. zn. II. ÚS 546/2018 - 21 [ASPI ID: JUD3079840SK], nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.06.2018, spis. zn. III. ÚS 141/2018 - 58 [ASPI ID: JUD2883512SK], uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 13. 03.2019, spis. zn. I. ÚS 75/2019 - 16 [ASPI ID: JUD3166420SK], uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.07.2009, spis. zn. 3 Cdo 61/2008 [ASPI ID: JUD41287SK], uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30. 4.2015, spis. zn. 2CoE/133/2015 [ASPI ID: JUD2489001SK], rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 14.02.2013, spis. zn. 3Co/145/2012 [ASPI ID: JUD1056589SK], rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.10.2011, spis. zn. 11Co/319/2010 [ASPI ID: JUD136762SK], uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.06.2018, spis. zn. 9Co/157/2018 [ASPI ID: JUD2849587SK], rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.04.2018, spis. zn. 8Co/317/2017 [ASPI ID: JUD2872093SK], uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.04.2018, sp. zn. 14Cob/63/2018 [ASPI ID: JUD2905371SK], rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 26.10.2017, spis. zn. 8Co/47/2016 [ASPI ID: JUD2678828SK], uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30.12.2013, spis. zn. 3CoE/249/2013 [ASPI ID: JUD941302SK] a rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 10.10.2017, spis. zn. 26Co/179/2016 [ASPI ID: JUD2622024SK]: Zmyslom odporovacej žaloby z pohľadu žalujúceho veriteľa je dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že je voči nemu neúčinný dlžníkov právny úkon, ktorý skracuje uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovené, predstavuje podklad k tomu, že sa veriteľ môže na základe titulu spôsobilého k výkonu rozhodnutia (exekučného titulu) vydaného proti dlžníkovi domáhať nariadenia exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie voči dlžníkovi, ale voči osobe, s ktorou alebo v prospech ktorej bol právny úkon urobený.“

4. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

5. Podľa § 250 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

6. Po preskúmaní sťažnosti oprávneného proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka dospel súd k záveru, že bola podaná včas, ale je v celom rozsahu nedôvodná. Sudca po preskúmaní napadnutého uznesenia vyššieho súdneho úradníka dospel k záveru, že skutkový stav veci bol zistený správne, z takto zisteného skutkového stavu bol vyvodený správny právny záver, ktorý bol náležitým spôsobom odôvodnený. Aj keď sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom

uznesení a podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku nemusí rozhodnutie obsahovať odôvodnenie, na zdôraznenie správnosti uvádza dôvody, ktoré viedli k zamietnutiu sťažnosti oprávneného.

7. Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie domáhal voči povinnému 1) a povinnému 2) vymoženiu peňažnej pohľadávky vo výške 50632,21 eura (po oprave) s príslušenstvom, ktorá mu bola priznaná exekučnými titulmi, zmenkovým platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 16Zm/49/2013-24 zo dňa 13.08.2013 a zmenkovým platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 64Zm/29/2014-34 zo dňa 05.12.2014. Osobou zaviazanou na úhradu pohľadávky v uvedenej výške a teda dlžníkom uvedeným v exekučnom titule nie je povinný 1) ani povinný 2), ale osoba: Zoltán Czene - DREVOSTAV so sídlom Pekárenská 2221, 980 02 Jesenské, IČO: 33 725 055. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec, č.k. 10C/99/2014-759 zo dňa 13.02.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43Cob/74/2018 - 817 zo dňa 27. 09. 2018 bolo určené, že vo výrokovej časti rozhodnutia uvedené právne úkony sú voči žalobcovi (oprávnenému - HRIADEL, spol. s r.o., IČO: 31 444 334) právne neúčinné.

8. Sporným je právne posúdenie veci, či v dôsledku vyhlásenej neúčinnosti právnych úkonov možno viesť exekúciu priamo voči osobe, ktorá nadobudla úspešne odporovaným úkonom majetok dlžníka, a ak áno, tak v akom rozsahu, resp. akým spôsobom. Inak povedané, či po úspešnom odporovaní právneho úkonu dlžníka dochádza k zmene v osobe povinnej z exekučného titulu. V tejto časti sa sudca nestotožnil s právnym posúdením veci oprávneným v sťažnosti. Súd sa nestotožňuje so závermi uvedenými v citovaných rozhodnutiach, ktoré spravidla interpretujú naplnenie dvoch samostatných hypotéz § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka súčasne a z toho odvodzujú jednu dispozíciu. V prípade naplnenia prvej hypotézy ustanovenia § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka sa v prípade právneho úkonu dlžníka, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, tento právny úkon považuje voči nemu právne neúčinný a teda následok je (dispozícia právnej normy) možnosť veriteľa požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku. Uvedené bez pochybností vyplýva priamo z ustanovenia § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka, ktoré obsahuje formuláciu, cit.: „...veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku...“. Predmetné ustanovenie pri naplnení prvej hypotézy umožňuje veriteľovi uspokojiť svoju pohľadávku z toho, čo ušlo z dlžníkovho majetku a nie voči tomu, kto tento ušlý majetok dlžníka nadobudol (smeruje voči majetku). Ak nie je možné veriteľom požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, naplní sa druhá hypotéza ustanovenia § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka a veriteľ dlžníka nadobúda (dispozícia právnej normy) možnosť domáhať sa náhrady voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech. Uvedené bez pochybností vyplýva priamo z ustanovenia § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka, ktoré obsahuje formuláciu, cit.: „...ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.“. Uvedené ustanovenie pri naplnení druhej jeho hypotézy umožňuje veriteľovi domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky vo forme náhrady voči tomu, kto mal z odporovateľného úkonu prospech (smeruje voči osobe). Kým naplnenie prvej hypotézy umožňuje veriteľovi domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky z majetku, ktorý ušiel dlžníkovi úspešne odporovaným právnym úkonom, naplnenie druhej hypotézy umožňuje veriteľovi domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky voči osobe, ktorá mala prospech z odporovateľného právneho úkonu dlžníka.

9. Oprávnený ako veriteľ úspešne odporoval právnym úkonom, ktorými ich dlžník previedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam (vo výrokovej časti rozhodnutia, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovené) na povinného 1) a povinného 2). Oprávnený tak má podľa § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka právo, uspokojiť svoju pohľadávku voči dlžníkovi aj predajom nehnuteľností, ktorej ako vlastníci evidovaný v katastri nehnuteľností je povinný 1) resp. povinný 2). Je tomu tak preto, že na právny úkon, ktorými povinný 1) a povinný 2) nehnuteľnosti nadobudli sa po veriteľom úspešne odporovanom právnom úkone, z pohľadu veriteľa hľadí, akoby k nemu nedošlo. Z pohľadu veriteľa je tak vlastníkom nehnuteľností naďalej jeho dlžník (Zoltán Czene - DREVOSTAV) a nie povinný 1) či povinný 2). Uvedené ale nemá za následok, že exekúciu je možné viesť priamo proti tomu, kto úspešne odporovaným právnym úkonom majetok dlžníka nadobudol. Ten kto majetok dlžníka takýmto úkonom nadobudol sa jeho nadobudnutím nestáva dlžníkom veriteľa (nevstupuje do povinností dlžníka), keď z pohľadu veriteľa ani vlastníkom takto nadobudnutého majetku nie je. Podstata odporovateľnosti spočíva v možnosti veriteľa v exekúcii vedenej proti svojmu dlžníkovi postihnúť aj ten majetok, ktorý dlžníkovi zo sféry dispozície ušiel úkonom, ktorý veriteľ úspešne odporoval. V exekúcii vedenej oprávneným proti dlžníkovi sa môže domáhať výkonu exekúcie predajom nehnuteľnosti, ktorých vlastníkom sú podľa katastra nehnuteľností povinný 1) resp. povinný 2). Z pohľadu oprávneného je totiž vlastníkom nehnuteľnosti naďalej ich dlžník. Výrok rozhodnutia o odporovacej žalobe predloženého oprávneným k návrhu na vykonanie exekúcie

nespôsobuje zmenu v osobe dlžníka a nemá za následok prechod (ani prevod) povinnosti z dlžníčka oprávneného na osobu povinného 1) resp. povinného 2).

10. K poukazu oprávneného na rôzne rozhodnutia súdov súd predovšetkým uvádza že rozhodnutia súdov, nie sú uznané za formálne pramene práva, nakoľko v súdnom spore ide vždy o individuálne posúdenie skutkového stavu, ktorý súd právne posudzuje. Aj s prihliadnutím na čl. 2 ods. 3 CSP je potrebné uviesť, že dôležité je predovšetkým dôkladné a presvedčivé odôvodnenie odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít a nie povýšenie rozhodnutí súdov na formálny prameň práva. Väčšina rozhodnutí, na ktoré poukazuje oprávnený v sťažnosti, vychádza z odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/5/2008 zo dňa 30. 06. 2008 (aj keď naň priamo oprávnený nepoukazuje), ktoré boli prekonané neskorším rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/15/2010 zo dňa 13. 10. 2011, v ktorom senát s tým istým predsedom senátu v skutkovo obdobnej veci uviedol, cit.: „Rozhodnutie, ktorým súd odporovacej žalobe vyhovel, nerieši, a to ani v procesnej rovine, postavenie účastníkov exekučného konania; určuje len neúčinnosť právneho úkonu s tými dôsledkami, že veriteľ (oprávnený) môže požadovať uspokojenie svojej vymáhateľnej pohľadávky z toho, čo daným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho (povinného) majetku (viď § 42b ods. 4, časť vety pred bodkočiarkou Občianskeho zákonníka). Z uvedeného zákonného ustanovenia možno jednoznačne vyvodiť, že neúčinnosť právneho úkonu smeruje vo vzťahu k majetku a nie voči osobe. Preto pasívne legitimovaným v exekučnom konaní je povinný a nie osoba, ktorá na základe právneho úkonu, ktorý bol rozhodnutím súdu v zmysle § 42b Občianskeho zákonníka vyhlásený za neúčinný, nadobudla od dlžníka exekúciou postihnutý majetok. Rozhodnutím o odporovacej žalobe nedochádza k zmene subjektu povinného. Zmena osoby povinného by prichádzala do úvahy len vtedy, ak by malo dôjsť k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v prípade uvedenom v § 42b ods. 4, časť vety za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka („ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech“). Takýto postup môže nastať napr. za situácie, keď bola vec predmetom ďalšieho predaja a už nie je vo vlastníctve osoby, na ktorú bola povinným prevedená. Časť vety za bodkočiarkou § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka totiž už smeruje voči osobe a nie voči majetku, ako je tomu v časti vety pred bodkočiarkou uvedeného ustanovenia. To znamená, že zmena osoby povinného je nutná len vtedy, ak vymáhateľná pohľadávka oprávneného má byť uspokojená z iného majetku ako z toho, ktorý získal odporovateľným právnym úkonom; ako povinný má už vystupovať ten, kto podľa výroku rozsudku v konaní o odporovateľnosti právneho úkonu získal nejaký prospech.“. Odôvodnenie uvedeného rozhodnutia považuje súd za dostatočne argumentačne spôsobilé vyvrátiť predchádzajúce rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (3MCdo/5/2008 zo dňa 30. 06. 2008) a ostatné rozhodnutia, na ktoré poukazuje oprávnený v sťažnosti, keď dôsledne rozlišuje dve hypotézy § 42b Občianskeho zákonníka a dostatočne zreteľne uvádza, že časť vety za bodkočiarkou ustanovenia § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka smeruje už voči osobe a nie voči majetku, ako je tomu v časti vety pred bodkočiarkou uvedeného ustanovenia.

11. Súd sa nestotožnil s názorom oprávneného, že uvedenými rozhodnutiami je viazaný aj exekučný súd a to z dôvodu, že v skutkovo obdobnej veci prijal najvyšší súd neskôr iné rozhodnutie a teda nie je možné stanoviť ustálenú súdnu prax najvyšších súdnych autorít. Tiež v prípade analogického použitia výkladového pravidla *lex posterior derogat legi apriori* by malo neskoršie rozhodnutie najvyššieho súdu rušiť jeho skoršie rozhodnutie. Dôvody (odklonu), pre ktoré sa súd nestotožňuje so závermi v oprávneného a s odôvodneniami rozhodnutí, na ktoré poukazuje, sa súd vyjadril predovšetkým v odsekoch 8. a 9. odôvodnenia tohto uznesenia.

12. K rozhodnutiu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 751/2016 zo dňa 25. 10. 2016 súd uvádza, že ide o uznesenie z predbežného prerokovania veci a nie o meritórne rozhodnutie vo veci, v ktorom ústavný súd dospel k záveru, že závery okresného súdu a najvyššieho súdu k otázke pasívnej legitímácie sťažovateľky ako povinnej v exekučnom konaní na základe návrhu odporujúcej veriteľky na vykonanie exekúcie sú ústavne udržateľné a korektné, nie sú arbitrárne. Odôvodnenie uznesenia a ústavnou sťažnosťou napadnuté rozhodnutia poukazujú na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, ktoré pre odlišnosť právnej úpravy nepovažuje súd za náležité (právna úprava výkonu rozhodnutia v Českej republike je odlišná, už len pre dvojkoľajnosť vymáhania pohľadávok tak súdom, ako aj súdnym exekútorom, v Českej republike sa napríklad pri súdnom nariadovaní exekúcie postihuje konkrétny majetok povinnej osoby, na rozdiel od právnej úpravy v Slovenskej republike, ktorá povereného súdneho exekútora, so zákonom stanovenými výnimkami, nelimituje v spôsoboch vykonávania exekúcie) a na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/5/2008 zo dňa 30. 06. 2008, ktoré považuje súd za prekonané rozhodnutím 3MCdo/15/2010 zo dňa 13. 10. 2011. Taktiež z odôvodnenia vyplýva, že išlo o odlišnú skutkovú situáciu, keď dlžník veriteľa zomrel,

osoba, ktorá majetok od dlžníka nadobudla tento ďalej previedla, teda už nedisponovala majetkom, ktorý dlžníkovi ušiel a vymáhaná suma od povinnej osoby je nižšia ako uvedená v exekučnom titule.

13. Súd tiež uvádza, že záver o tom, že výrokom rozhodnutia, ktorým súd odporovacej žalobe vyhovel, dochádza zároveň v zmene v osobe dlžníka (povinného v exekúcii) považuje za dlhodobu neudržateľný aj z dôvodu, že v prípadoch, ak by hodnota majetku, ktorá z dlžníkovho majetku odporovateľným úkonom ušla bola nižšia ako hodnota veriteľovej pohľadávky, veriteľ by bol vo výrazne lepšom postavení a tretia osoba vo výrazne horšom postavení a došlo by zásadnému porušeniu zásady equity v občianskoprávných vzťahoch, ktorú ustanovenie § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka nepredvída. Naopak, ustanovenie predvída možnosť uspokojenia iba z majetku, ktorý dlžníkovi odporovateľným úkonom ušiel, alebo voči osobe, ktorá mala z odporovateľného úkonu prospech, ale náhrada voči tejto osobe je limitovaná len do výšky takto získaného prospechu. Pripustením zmeny v osobe dlžníka by došlo k porušeniu tejto zásady, keď by zmena v osobe dlžníka neumožňovala postihovať výlučne iba majetok, ktorý dlžníkovi ušiel, ani postihovať majetok tretej osoby, ktorá mala z odporovateľného úkonu prospech iba do výšky náhrady za takýto majetok. Uvedenú skutočnosť reflektuje aj odôvodnenie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp zn. II. ÚS 751/2016 v časti 13. s označením „K otázke výšky vymáhaného nároku odporujúcou veriteľkou“.

14. Záverom, k rozhodovacej praxi na ktorú poukazuje oprávnený súd uvádza, že aj podľa odôvodnenia uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky, č.k. II. ÚS 153/2020-16 zo dňa 15. 04. 2020, ktorým bola odmietnutá ústavná sťažnosť ako zjavne neopodstatnená, a v ktorom posudzoval analogické závery exekučného súdu, uviedol cit.: „Zachovávajúc povinnosť vlastnej zdržanlivosti, ústavný súd uvádza, že princíp vecných účinkov úspešného odporovania právneho úkonu je všeobecne prijímaný v právnej teórii, právnej praxi, ako aj v rozhodovacej činnosti súdov. Sťažovateľmi prezentované rozhodnutie najvyššieho súdu, naopak, tvorilo ojedinelý odklon od tohto chápania účinkov úspešného odporovania právneho úkonu.“

15. Pre úplnosť súd vo všeobecnosti s istou dávkou abstrakcie uvádza, že jednotlivé majetkové podstaty vlastníkov, pri výlučne horizontálnom pohľade na ne, sa podobajú na malé vlastnícke územia a sú navzájom oddelené. To oddelenie jednotlivých majetkových podstát je vnímané vnímame ako vlastnícke právo a pôsobí erga omnes. Úspešné odporovanie právneho úkonu dlžníka spôsobuje narušenie tohto zjednodušeného modelu v tom ohľade, že pohľad „omnes“ na majetkovú dlžníka je užší ako odporujúceho veriteľa. Pre takéhoto veriteľa je vlastnícke územie povinného zložené z „toho čo vidia aj omnes“, rozšírené o to, čo síce „omnes“ vidia ako vlastníctvo inej osoby, ale z pohľadu úspešne odporujúceho veriteľa je stále „vlastníckym územím“ povinného. Úspešná odporovateľnosť povinného (dlžníka) nemení, je iba iným vyjadrením povinnosti osoby, voči ktorej sa úspešne odporovalo, strieť uspokojenie pohľadávky oprávneného (veriteľa) aj z majetku, ktorý je z pohľadu „omnes“ jej vlastníctvom, avšak z pohľadu vymáhajúceho veriteľa stále vlastníctvom dlžníka. Právna istota osoby, voči ktorej sa úspešne odporovalo spočíva v tom, že exekúcia môže byť vedená výlučne na majetkové hodnoty, ktorý boli predmetom odporovateľného právneho úkonu a ako také ich vyjadruje rozhodnutie súdu v základnom konaní (na tomto mieste niet priestoru riešiť totožnosť majetkových hodnôt v špecifických prípadoch náhrad ako napr. v prípade poistného plnenia). Ak v čase výkonu exekúcie takéto majetkové hodnoty osoba, voči ktorej sa úspešne odporovalo nemá (nevlastní), vymáhajúci veriteľ nemá možnosť dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky tým, že počas exekučného konania si (resp. exekútor) vyberie snáď iné majetkové hodnoty. Ustanovenie §42b ods. 4 Občianskeho zákonníka (časť vety za bodkočiarkou) síce potenciálne vymáhajúcemu veriteľovi priznáva „právo na náhradu“. Toto právo však musí presadiť v základnom konaní (pri uplatnení odporovateľnosti nie je predsa vylúčené uplatňovať nárok in eventu t.j. tzv. eventuálnym petitom). Exekučné konanie nie je procesne vybavené na riešenie otázok súvisiacich s ustaľovaním výšky takejto náhrady. Aj keď slovné spojenie „právo na náhradu“ na prvý pohľad zväzda k tomu, že by snáď záväzovacím dôvodom pre existenciu takéhoto nároku bola škoda (slovo „náhrada“ sa typicky používa v slovnom spojení „náhrada škody“), skutočným záväzovacím dôvodom je špecifická forma bezdôvodného obohatenia spočívajúca v tom, že osoba, voči ktorej sa úspešne odporovalo, dosiahla uspokojenie svojho nároku z právneho úkonu (darovanie, plnenie bez primeraného protiplnenia), ktorý s dlžníkom dojednala, na úkor takého veriteľa (o ktorom vedela alebo musela vedieť). Z procesnej stránky je potrebné uviesť nasledovné skutočnosti. Exekučné konanie sa vedie voči povinnému dlžníkovi. Upovedomenie o začatí exekúcie sa osobe, voči ktorej sa úspešne odporovalo nedoručuje a na jej námietky voči upovedomeniu je potrebné nahliadať ako na námietky podané neoprávnenou osobou resp. ich podľa obsahu vnímať inak. Doručí sa je však upovedomenie o spôsobe vedenia exekúcie a ako tretia osoba dotknutá výkonom exekúcie má nárok na excindáciu t.j. je jej k dispozícii postup podľa 44 Exekučného poriadku.

16. Z vyššie uvedených dôvodov sudca podľa § 250 ods. 1 CSP v spojení s § 202 ods. 1 Exekučného poriadku sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 36Ek/677/2020 zo dňa 30. 06. 2020 vydanému vyšším súdnym úradníkom zamietol, keď sa stotožnil so záverom, že rozhodnutie, ktorým súd odporovacej žalobe vyhovel, nerieši, a to ani v procesnej rovine, postavenie účastníkov exekučného konania a neúčinnosť právneho úkonu smeruje vo vzťahu k majetku a nie voči osobe, a preto rozhodnutím o odporovacej žalobe nedochádza k zmene subjektu povinného. Oprávneným predložený rozsudok Okresného súdu Lučenec, č.k. 10C/99/2014-759 zo dňa 13.02.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43Cob/74/2018 - 817 zo dňa 27. 09. 2018 nepreukazuje zmenu v osobe povinného a povinný 1) a povinný 2) nie sú subjektmi zaviazanými plniť oprávnenému pohľadávku priznanú mu zmenkovým platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 16Zm/49/2013-24 zo dňa 13.08.2013 a zmenkovým platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 64Zm/29/2014-34 zo dňa 05.12.2014, a preto je daný dôvod na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. c) Exekučného poriadku z dôvodu, že povinný 1) a povinný 2) nie sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule.

17. O trovách konania v časti rozhodovania o podanej sťažnosti oprávneného rozhodol súd podľa § 262 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP za použitia čl. 4 ods. 2 CSP tak, že v konaní o oprávneným podanej sťažnosti neúspešný oprávnený nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).